

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Glasnik

Broj 169 novembar/studeni decembar/prosinac 2019. Godina XIX

ISSN 1840-0310

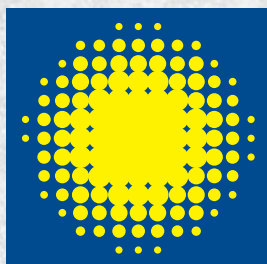
Obljetnica

Privredne/Gospodarske Komore Federacije BiH

4. Poslovni forum

Privredne/Gospodarske Federacije BiH

**PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Članicama, poslovnim partnerima i prijateljima
Privredne/Gospodarske komore FBiH
upućujemo veliku zahvalnost na
podršci, povjerenju i saradnji.

I M P R E S U M

Glasnik
Privredne/Gospodarske komore
Federacije Bosne i Hercegovine
Godina XIX
novembar/studeni decembar/prosinac 2019.

GLASNIK uređuje
Redakcijski kolegij:

dr.sci.Marko Šantić dipl.ecc.
Mirsad Jašarspahić dipl.ig.maš.

Glavni urednik
Amela Kečo dipl.prav.

Izvršni urednik
Željko Raguž dipl.ecc.

Almin Mališević dipl.ing.maš.
Erina Lasić dipl.ing.agr.

Adresa:
Privredna/Gospodarska komora FBiH
za Glasnik –
Branislava Đurđeva 10/IV
71000 Sarajevo
Kontakt: glasnik@kfbih.com

Telefoni: 033 566 300, 217 782,036/332-963
Fax: 033 217 783,036/332-966

www.kfbih.com

Priprema i izdaje:
Privredna/Gospodarska komora FBiH

Naša Komora Vam stoji na usluzi.

Kolektiv Privredne/Gospodarske komore FBiH

Svečana akademija povodom 20. obljetnice Privredne/Gospodarske Komore Federacije BiH

20

20 godina Vama na
usluzi

U kongresnoj dvorani Sarajevskog hotela Holiday 30.10.2019.g. upriličena je Svečana akademija u prigodi 20.-te obljetnice Privredne/Gospodarske Komore FBiH.

Sveukupno 110 godina komorskog sustava u BiH i 20 godina Privredne/Gospodarske Komore FBiH je jubilej kojim se rijetki u Bosni i Hercegovini pa i u regiji mogu ponositi.

Nazočne goste i uzvanike i zaposlenike pozdravili su: potpredsjednik Komore g. Mirsad Jašarspahić, gđa. Mirjana Čagalj potpredsjednica HGK, g. Borko Đurić predsjednik Komore Republike Srpske i predsjednik upravnog odbora Vanjskotrgovinske komore BIH, g. Bajazit Jašarević predsjednik Skupštine Komore i generalni direktor Elektropriivrede BiH koji je održao posebno nadahnut govor, doc.dr.sc. Marko Šantić predsjednik Komore FBiH, te gđa. Jelka Miličević dopredsjednica Vlade i ministrica financija Federacije BiH.

Prigodan retrospektivni referat o komorskom organiziranju u Bosni i Hercegovini kroz noviju povijest, prezentirao je predsjednik Gospodarske komore HNŽ/K g. Perica Jurković.

Na svečanoj akademiji su naglašen ciljevi komore u narednom razdoblju:

-Komora se priprema za EU integracije usklađujući svoje i aktivnosti svojih članica na putu članstva BiH ka velikoj obitelji EU.

-Konkurentnost kao jedan od ciljeva. Pomoći tržištu BiH i domaćim poduzetnicima razvijati načela tržišne ekonomije i biti konkurentni na domaćem i ino tržištima.

-BiH proizvod je naša i vizija i misija i cilj. Promocija domaćeg proizvoda u bilo kojoj prigodi i na bilo kojem mjestu – kvalitetom do konkurentnosti.

-Komora je najveća gospodarska asocijacija i strukovno organizira preko 20 komorskih udruženja i grupacija, a sve sa ciljem jačanja domaćeg gospodarstva i lakšeg ostvarivanja gospodarskih interesa.

-Edukacija je stalna aktivnost i zadaća Komore. Samo znanje, vještine i kompetencije dovode do uspjeha.

-Javne ovlasti su također jedna od aktivnosti komore s ciljem jednostavnijih, lakših i pristupačnijih procedura za gospodarski sektor.

-Komora je partner i organima vlasti Federacije BiH ali i BiH te naj taj način adekvatno zastupa interese gospodarstva.

-Komora u konačnici pruža i savjetodavne usluge svojim članicama a naročito onima koji počinju svoj poduzetnički put ili po prvi put izlaze na ino tržišta.

Predsjednik i potpredsjednik Komore dodijelili su i prigodne plakete članicama komore i udruženjima koji su u proteklih 20 godina dali nemjerljiv doprinos razvoju i funkcioniranju komore FBIH :

Javnom Preduzeću Elektroprivrede BiH d.d. Sarajevo;
Javnom Poduzeću Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne d.d. Mostar;
BH Telecomu d.d. Sarajevo;
Udruženju metalne i elektro industrije P/G K F BiH;
Udruženju promotnika naftnih derivata P/G K F BiH;
Grupaciji šumarstva i drvne industrije P/G K F BiH;
Federalnom ministarstvu industrije, energije i rudarstva;
Vladi Federacije BiH;

Kuhinji Stari grad Sarajevo i Pučkoj kuhinji Mostar dodijeljeni su vrijednosni novčani bonovi.

Pored govornika navedenih u uvodu, svojom nazočnošću akademiju su uveličali i ministri Vlade FBIH g. Vesko Dr-ljača i g. Zlatan Vujanović, Tajnik Federalnog ministarstva energije rudarstva i industrije dr.sc. Stipo Buljan, Veleposlanik Republike Hrvatske u BiH Ivan Sabolić te predstavnici diplomatskog kora u BiH. Predsjednici, direktori i tajnici komorskog sustava BiH, zatim Generalni sekretar Privredne komore Crne Gore g. Pavle Radovanović, predstavnici udruga poslodavaca u F BiH, direktori i ravnatelji agencija i direkcija u BiH, članovi Upravnog odbora P/G K FBIH, članovi Nadzornog odbora P/G K FBIH, članovi Skupštine P/G K FBIH te brojni gosti i uzvanici. Svečanu akademiju glazbeno su uljepšali Lejla Piljević na violini i Marko Bošnjak izvedbom nekoliko glazbenih numera.

Pripremio: Željko Raguž dipl.ecc.

IV poslovni forum P/G K FBiH prezentovao potencijale automobilske industrije i pametnih tehnologija

Automobilska industrija, njene perspektive, te trendovi i mogućnosti ove privredne grane bile su centralna tema IV Poslovnog foruma Privredne/Gospodarske komore FBiH, koji je održan 03.12.2019. godine u Sarajevu. Predsjednik P/G KFBiH gosp. Mirsad Jašarspahić istakao je da u ovoj industriji u BiH aktivno posluje više od 50 kompanija kao poddobavljači, a mnoge od njih su pouzdani partneri vodećih svjetskih brendova automobilske industrije. 90 posto proizvodnje ovog sektora se izvozi, dok je u njemu zaposleno 11.000 ljudi. Cilj Privredne/Gospodarske komore FBiH je da se BiH regionalno pozicionira kao mjesto gdje će se svake godine održavati događaji posvećeni upravo ovoj privrednoj grani, obzirom da je riječ o industriji sa izraženim potencijalom, kazao je Jašarspahić.

Foto: Predsjednik P/G KFBiH Mirsad Jašarspahić

Jašarspahić je također podsjetio da je P/G KFBiH prije nekoliko godina osnovala Grupaciju automobilske industrije pod svojim okriljem te otvorila ured u Wolfsburgu u svrhu promocije i pozicioniranja bh. automobilske industrije.

Foto: Uvodno obraćanje gosp. Kenta Larsona

U uvodnom dijelu, učesnicima Forumu se također obratio direktor Programskog odjela USAID BiH gosp. Kent Larson sa riječima podrške ovoj potentnoj grani BiH industrije, koja vuče razvoj i predstavlja integrativni faktor za sve druge industrije.

U svom obraćanju na Forumu, premijer Federacije BiH gosp. Fadil Novalić naglasio je kako automobilska industrija u BiH ima dugogodišnju tradiciju, te da bez obzira na razaranja u ratnom periodu ovaj sektor karakteriše dinamičan razvoj i snažna izvozna orijentacija. Napomenuo je da je automobilska industrija pogodno tlo za primjenu svih dostignuća četvrte industrijske revolucije.

Foto: Uvodno obraćanje premijera FBiH gosp. Novalića

Premijer Novalić je također uzeo učešće u prvoj panel diskusiji organizovanoj u sklopu Forumu, na kojoj je bilo riječi o privlačenju novih značajnih investicija. U panel diskusiji su također sudjelovali gđa Nina Pobrić iz Agencije za unapređenje stranih investicija BiH, gosp. Edin Čaušević iz firme Mercedes Benz, gosp. Mahmut Galijašević iz kompanije Mann + Hummel BA, gosp. Enes Pehlić iz firme Cromex d.o.o. Prijedor, te gđa Aida Soko kao moderator.

Foto: Učesnici 1. panela
– Novalić, Pehlić, Pobrić, Čaušević, Galijašević i Soko

Prvoj panel diskusije prethodila je prezentacija aktivnosti Privredne/Gospodarske komore FBiH u proteklom periodu, usmjerenih ka podsticanju razvojnih, automobilske industrije. Koordinator projekta „Razvoj automobilske industrije FBiH“ u P/G K FBiH gosp. Armin Hodžić prezentovao je dosadašnje aktivnosti Ureda Komore u Wolfsburgu te promotivne aktivnosti odnosno sajamske nastupe koji su organizovani uz podršku USAID WHAM projekta.

Foto: Prezentacija aktivnosti P/G K FBiH
vezanih za automobilsku industriju,
prezentator Armin Hodžić

Na Forumu je predstavljena studija UNDP-a Analiza bosanskohercegovačke industrije - trendovi, izazovi i razvojne prilike, koja je osnova za dalji razvoj ove grane industrije. Zamjenik rezidentne predstavnice UNDP-a gosp. Sukhrob Khoshmukhamedov istakao je da su tehnološke promjene u automobilskoj industriji jedan od važnih segmenata pomenute Studije, kao i primjena istih u BiH. Studiju je predstavio gosp. Szymon Zielinski, ekspert firme Price Waterhouse Cooper Poljska.

Foto: Zamjenik rezidentne predstavnice UNDP-a gosp.
Khoshmukhamedov

Foto: Prezentacija Analize bosanskohercegovačke industrije, prezentator Szymon Zielinski

Učesnici 2. panela: Hadžiahmić, Bibić, Veleđar, Zielinski, Hanić i Hodžić

Uvodnu prezentaciju za drugu panel diskusiju održao je gosp. Adem Hanić, direktor firme TMD Group. Gosp. Hanić je u svojoj prezentaciji predstavio trenutno stanje automobilske industrije u BiH te razvojne perspektive u narednom periodu. Tokom druge panel diskusije o stanju automobilske industrije i njoj budućnosti, istaknuto je da domaća industrija mora pratiti svjetske trendove te da će u ovoj oblasti biti potreban značajan broj inženjera i stručnjaka u narednom periodu. U tom smislu, naglašen je značaj dijaloga između obrazovnog i privrednog sektora, ali i saradnje velikih igrača sa manjim firmama, kako bi se mogle usvojiti nove tehnologije. Učešće u ovom panelu uzeli su gosp. Enes Hadžiahmić iz firme Prevent CEE, prof. dr. Dževad Bibić ispred Mašinskog fakulteta Sarajevo, gosp. Omar Veleđar iz kompanije AVL List Graz, Szymon Zielinski iz Price Waterhouse Cooper Poljska, direktor firme TMD Group Gradačac gosp. Adem Hanić, te gosp. Armin Hodžić iz Privredne/Gospodarske komore FBiH kao moderator.

Pametne tehnologije, a posebno njihova primjena u automobilskoj industriji te mogućnosti koje one nude za društvo kao cjelinu predstavljene su u trećem dijelu Foruma, kroz uvodnu prezentaciju gosp. Aleksandra Mastilovića, stručnog savjetnika u Regulatornoj agenciji za komunikacije BiH. Nakon prezentacije, održana je panel diskusija na temu „Smart grid, smart city, e-mobility – šanse za BiH“.

Foto: Uvodna prezentacija gosp. Aleksandra Mastilovića

Foto: Uvodna prezentacija gosp. Adema Hanića

Tokom prezentacije i diskusije, istaknuto je da primjena smart tehnologija može imati izrazito pozitivan uticaj na sigurnost u saobraćaju odnosno na ukupni kvalitet života, dok korištenje električnih vozila donosi benefite za okoliš. Međutim, da bi se pozitivni efekti ostvarili, u BiH je prijeko potrebno da zakonski okvir koji reguliše ovu oblast prati i brzo usvaja novine na tržištu.

Gosp. Haris Muratović, predstavnik Porsche BH i predsjednik Udruženja ovlaštenih zastupnika i trgovaca automobilima pri P/G K FBiH naglasio je kako neregulisanost oblasti elektromobilnosti u domaćim propisima dovodi do toga da korisnici električnih vozila plaćaju

takse po najvišim stopama, dok se električni automobili tretiraju kao vozila sa Euro 6 normom, uprkos tome što ne stvaraju nikakve štetne emisije. U tom kontekstu, Privredna/Gospodarska komora FBiH odnosno Udruženje na čijem je čelu su do sada pokretali brojne inicijative da se ovakvo stanje izmijeni, te će nastaviti da djeluju u tom pravcu.

Foto: Učesnici 3. panela - Muratović i Mastilović

Tokom ove panel diskusije, posebno je istaknut primjer firme Core d.o.o. iz Sarajeva, čije je poslovanje fokusirano na razvoj i konstrukciju automobila te usluge u oblasti IKT. Pored uspješnog poslovanja u BiH, Core d.o.o. posluje i na njemačkom tržištu, putem svoje rastuće firme u Minhenu. U panel diskusiji su pored predstavnika firme Porsche BH i Core d.o.o. učestvovali gosp. Fikret Seferagić iz kompanije Hager Bosnia, gosp. Muamer Hasanović iz firme Shell, gosp. Adnan Kahrیمان iz kompanije Tesla te Aleksandar Mastilović kao moderator.

mobilske industrije FBiH, kako bi se nastavili pozitivni trendovi razvoja domaće autoindustrije. Promjene koje se dešavaju u svjetskoj automobilskoj industriji, a to je težnja da se vozila na konvencionalni pogon zamijene pogonom na električnu energiju, treba posmatrati kao šansu i izazov. Kroz Ured Grupacije automobilske industrije u Wolfsburgu, potrebno je nastaviti sa radom na promociji, povezivanju i boljem pristupu tržištu bh. firmi. Od ključnog značaja je nastavak sistemskog djelovanja svih partnera projekta (Vlade FBiH, USAID-a, UNDP-a, itd.) na podizanju konkurentnosti domaće privrede kroz trajnu edukaciju, standardizaciju i certifikaciju, što je preduvjet za veće učešće domaćih proizvođača na tržištu EU. Privredna/Gospodarska komora FBiH ističe posebno zadovoljstvo što je ovogodišnji Forum okupio predstavnike vodećih domaćih kompanija i svjetskih brendova u automobilskoj industriji, predstavnike vlada, relevantnih institucija i međunarodnih organizacija te vrhunske stručnjake iz oblasti automobilske industrije i pametnih tehnologija.

Foto: Električni motor firme Cromex d.o.o. i električni punjači firme Hager Bosnia

Foto: Učesnici 3. panela - Kahrیمان, Velagić, Hasanović, Seferagić

Zaključci IV poslovnog foruma P/G K FBiH su da je, uvažavajući dugogodišnje bogato iskustvo u proizvodnji komponenti za automobilsku industriju, dostignuti tehnološki razvoj bh. kompanija proizvođača automobilskih komponenti, te u vrlo kratkom periodu provedene brojne aktivnosti, neophodno nastaviti projekat „Razvoj auto-

IV Poslovni forum organiziran je pod pokroviteljstvom Premijera Vlade FBiH, te uz sponzorsku podršku USAID WHAM projekta, UNDP-a, kao i kompanija Porsche BH, Hager Bosnia i Cromex d.o.o.

Foto: IV poslovni forum organizovan je uz sponzorsku podršku USAID WHAM projekta i UNDP-a

Pripremila: Aida Handžić dipl. ecc.

Održan “Info dan metalaca 2019”

U Bosanskom kulturnom centru u Tuzli, 15.11.2019. godine održan je „Info dan metalaca 2019“, uz prisustvo velikog broja predstavnika kompanija metalske i elektro industrije, institucija i komorskog sistema.

Imajući u vidu da metalnoj industriji u Bosni i Hercegovini dugi niz godina pripada status najznačajnije grane industrije, a posljednjih godina bilježi evidentan rast proizvodnje i izvoza, Privredna/Gospodarska komora F BiH je u saradnji sa Kantonalnom privrednom komorom Tuzla i uz partnerski događaj „BH Engineering Week 2019“, organizovala ovaj događaj kao još jedan vid promocije ove privredne grane.

Privredna / Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine po četvrti put kroz Info dan metalaca prezentuje pozitivne i uspješne priče, a sve u cilju dalje afirmacije i razvoja metalnog sektora u BiH. Na ovogodišnjem Info danu metalaca govorili su federalni ministar trgovine Zlatan Vujanović, predsjednik P/G K FBiH Mirsad Jašarspahić, predsjednik KPKT Nedret Kikanović i predsjednik Udruženja metalne i elektro industrije Kasim Kotorić. Direktor Sektora za industriju i usluge i sekretar Udruženja metalne i elektro industrije Almin Mališević prezentirao je stanje, uspješne projekte i mogućnosti metalne industrije BiH.

Centralna tema "Info dana metalaca 2019" bila je izgradnja Bloka 7 TE Tuzla, kao šanse za metalnu industriju BiH. Imajući u vidu da su u toku pripremni radovi na izgradnji ovog najvećeg poslijeratnog projekta u BiH ukupne vrijednosti 722 miliona eura, na događaju je naglašen značaj projekta za razvoj domaćih kompanija, prvenstveno iz metalne industrije, a zatim i svih pratećih industrija. Predstavnik JP Elektroprivreda BiH Ramo Ibrišević prezentirao je projekt izgradnje Bloka 7 TE Tuzla sa akcentom na metalnu industriju.

„Kako se radi o projektu koji može biti motor razvoja metalne, elektro, građevinske i drugih industrija, neophodno je raditi na pripremi kompanija kako bi bile u kapacitetu kadrovski i tehnološki kvalitetno odgovoriti zahtjevima projekta“, kazao je predsjednik P/G K FBiH.

O tehnologiji budućnosti – vještačkoj inteligenciji, govorio je Namik Hrle, bosanac koji nosi titulu IBM Fellow. Radi se o čovjeku koji je IBM-ov glavni izumitelj, član IBM Akademije i Vijeća tehničkih stručnjaka. Namik Hrle je govorio o značaju informacija i njihovoj primjeni u kompanijama. Prava informacija, u pravo vrijeme, na pravom mjestu i pravoj osobi može biti ključna za postizanje prednosti kompanije u odnosu na konkurenciju i to je nešto to svaka kompanija treba imati u vidu.

Predstavnik kompanije Banstroj d.o.o. Banovići, Tarik Saletović, uradio je prezentaciju projektovanja i karakteristika Pelton turbine. Radi se o kompaniji sa bogatim iskustvom i velikom listom realiziranih projekata u BiH i zemljama regiona.

Adnan Ahmetbegović iz kompanije Fining d.o.o. Gračanica, prezentirao je karakteristike dvoredne portalne dizalice. Fining je kompanija koja dugi niz godina radi veoma kvalitetne uređaje za dizanje tereta.

O industriji 4.0, robotici sa primjerima aplikacije za robotsko brušenje govorio je Franc Žaberl iz kompanije Fanuc.

Obzirom da je 15. novembar Dan metalaca, govornici i svi prisutni su iskoristili održavanje Info dana metalaca da ukažu na pozitivne trendove u ovoj industriji i upute čestitku metalcima Bosne i Hercegovine.

Pripremio: Almin Mališević dipl.ing.maš.

Razvoj turizma i ugostiteljstva zahtijeva unapređenje zakonskog okvira, jedinstvenu promociju i sistemsku podršku

Zakonski okvir u Federaciji BiH koji reguliše sektore turizma i ugostiteljstva ne djeluje stimulatивно na dalji razvoj ovih grana, a nova rješenja su već predugo na čekanju. Ovo je istaknuto tokom okruglih stolova na temu „Izazovi vezani za Zakon o turizmu FBiH i Zakon o ugostiteljstvu FBiH“ koje je organizovala Privredna / Gospodarska komora FBiH u saradnji sa Projektom unapređenja poslovne klime i pristupa tržištima (ICAM), koji provodi Međunarodna finansijska korporacija (eng. International Finance Corporation – IFC), članica Grupacije Svjetske banke, a finansira Vlada Ujedinjenog Kraljevstva putem UKaida.

Okrugli stolovi održani su krajem novembra mjeseca u tri grada Federacije BiH – Bihaću, Mostaru i Sarajevu. Cilj okruglih stolova bio je da se objedine primjedbe i prijedlozi privrednika iz navedenih sektora, predstavnika turističkih zajednica, udruženja te institucija vezano za postojeću zakonsku regulativu i nacрте Zakona o turizmu FBiH i Zakona o ugostiteljstvu FBiH, te identificiraju glavne prepreke sa kojima se susreću u svom radu.

Okrugli sto u Bihaću

Učesnici su tokom okruglih stolova izrazili svoje nezadovoljstvo postojećim zakonski okvirom, posebno kada je u pitanju sektor turizma. Važeći Zakon o turističkoj djelatnosti u Federaciji BiH na snazi je već 10 godina, ne prati stanje na turističkom tržištu i prevaziđen je. Negativne posljedice po razvoj turizma ima i činjenica da je presudom Ustavnog suda FBiH iz 2014. godine neustavnim proglašen Zakon o turističkim zajednicama i unapređenju turizma u FBiH, te da ova materija nije uređena nakon presude.

U tom kontekstu, potrebno je što prije donijeti nove zakone koji će regulisati oblasti turizma i ugostiteljstva u FBiH, vodeći računa da ti propisi djeluju stimulatивно na razvoj ovih sektora, budu što precizniji i provodivi, te uvažavaju savremena kretanja i standarde u ovim privrednim granama.

Pored toga, Strategija razvoja turizma u FBiH, koju je donijela Vlada FBiH 2008. godine, nikad nije usvojena u Parlamentu FBiH, te kao takva nije primijenjena. Strategija razvoja turizma je izuzetno bitna da bi se sagledala trenutna

situacija u ovom sektoru i dale smjernice za budući razvoj, ali također i da bi se omogućio pristup sredstvima iz raspoloživih međunarodnih izvora. Učesnici okruglih stolova naglasili su da je, uporedo sa usvajanjem novih zakona, potrebno pristupiti izradi strategije te da je od posebnog značaja da u taj proces budu uključeni ključni akteri – privrednici, domaći stručnjaci, turistička udruženja i privredne komore, turističke zajednice i relevantne institucije na svim nivoima.

Okrugli sto u Mostaru

Za dalji razvoj turizma, potrebno je također osigurati jedinstvenu promotivnu strategiju i nastup Federacije BiH odnosno Bosne i Hercegovine prema inostranstvu. U tom smislu i u kontekstu Federacije BiH, prijedlog je da se na federalnom nivou radi prvenstveno na promociji turizma i turističke ponude, u koordinaciji sa kantonima koji bi razvijali svoje turističke sadržaje i upravljali turizmom u bliskoj saradnji sa privrednim društvima.

Pitanja finansiranja i rada turističkih zajednica treba adekvatno regulisati u budućem Zakonu o turizmu FBiH ili eventualno razmotriti donošenje zasebnog zakonskog akta koji bi tretirao ovu tematiku. S tim u vezi, učesnici okruglih stolova smatraju da je neophodno predvidjeti plaćanje članskih doprinosa u određenom, umanjenom procentu, s tim da bi trebalo utvrditi kategorije preduzeća koje bi bile oslobođene plaćanja.

U pogledu boravišne takse i njene raspodjele, tokom okruglih stolova je naglašeno da bi najveći dio prihoda iz tih izvora trebao ostati ondje gdje je generisan – u lokalnoj zajednici. Međutim, raspodjela bi trebala biti nešto umjerenija od postojećeg prijedloga – konkretno da između 60% i 70% prihoda pripada općinskom nivou, kako bi se obezbijedila sredstva za promociju turizma i zajednički nastup na višim nivoima.

Pored toga, potrebno je da zakonska rješenja i budući rad turističkih zajednica idu u pravcu njihove transformacije u organizacije za destinacijski menadžment, što je tendencija u drugim zemljama.

Tokom okruglih stolova apelovano je da se razvoju turizma pristupi planski te da se stvori sistem koji bi omogućio ekspanziju ovog sektora. U postojećem stanju, nedovoljni su resursi posvećeni sektoru turizma na svim nivoima vlasti, a koordinacija je nedostatna, kako između nadležnih institucija, tako i između javnog sektora i privrede te udruženja koja djeluju u ovoj oblasti. Potrebno je također obezbijediti namjenska sredstva iz federalnog budžeta za razvoj i promociju turizma.

Okrugli sto u Sarajevu

Obzirom na nelojalnu konkurenciju stranih agencija, ali i lokalnih subjekata koji rade bez odgovarajućih dozvola, traženo je da se kroz nove zakonske propise predvidi obaveza angažovanja lokalnog vodiča odnosno agencije za realizaciju organizovanih turističkih putovanja u BiH. Takva obaveza postoji u drugim zemljama, uključujući i zemlje regije, zaštitila bi domaću privredu i osigurala da se turistima koji posjećuju BiH turističke atrakcije prezentuju u pravom svjetlu.

Učesnici okruglih stolova su posebno naglasili značaj educiranja i licenciranja turističkih vodiča. Ovo je od još veće važnosti kada je riječ o zaštićenim područjima i specifičnim turističkim atrakcijama. Predloženo je da se edukacija turističkih vodiča vrši putem mreže privrednih komora u FBiH, dok bi certifikacija ostala u nadležnosti resornih ministarstava. Nadalje, obzirom da je veliki broj turističkih vodiča koji rade bez potrebnih kvalifikacija i licence, potrebno je kroz pojačan inspeksijski nadzor raditi na suzbijanju ove pojave i tako zaštititi vodiče licencirane u skladu sa zakonom.

Privrednici u sektoru ugostiteljstva i turizma suočeni su sa značajnim nedostatkom kvalifikovane radne snage. S ciljem rješavanja tog problema, potrebno je da se kroz obrazovni sistem radi više na edukaciji, dokvalifikaciji i prekvalifikaciji kadrova za ove industrije te da se sistem obrazovanja uskladi sa tržištem rada. Također, potrebno je izmjenama propisa olakšati zapošljavanje potrebnih radnika.

Nadalje, obzirom da nacrti Zakona o turizmu i Zakona o ugostiteljstvu FBiH predviđaju mogućnosti da fizičko lice koje nije obrtnik registruje turističku djelatnost, odnosno predviđaju fizička lica kao iznajmljivače, važno je jasno definisati procedure za registraciju djelatnosti fizičkog lica, kao i standarde koje oni moraju zadovoljavati. Uz to je nužno da se stvori sistem koji će omogućiti poslovanje takvih fizičkih lica, definiranjem i uređivanjem kroz akte npr. njihovog status prema bankama i sličnih značajnih pitanja.

Učesnici okruglih stolova stava su da bi turističku djelatnost trebalo tretirati kao izvoznu te kao takvoj joj obezbijediti predviđene povlastice. Obzirom na velika zadržavanja na granicama u turističkoj sezoni i razlike u procedurama na graničnim prelazima, apelovali su na nadležna tijela da poduzmu mjere kako bi se ujednačile procedura kod prelaska granice te skratila čekanja i smanjili zastoji na graničnim prelazima.

Pripremila: Aida Handžić dipl.ecc.

Memorandum o suradnji između Gospodarske komore F BiH i regionalne Trgovinske i industrijske komora Drač-Albanija

Predsjednik Gospodarske komore Federacije BiH dr. Marko Šantić i predsjednik Industrijske gospodarske komore Albanije iz Drača Albani Steri potpisali su danas u Mostaru Memorandum o suradnji, javlja Hrvatski Medijski Servis. Potpisivanju je nazočio i ministar trgovine F BiH Zlatan Vujanović.

I gospodarska komora Albanije, kao i Gospodarska komora FBiH dio su foruma gospodarskih komora jadransko-jonske makro regije. Na nedavnoj skupštini u Grčkoj, na kojoj je Šantić izabran za prvog dopredsjednika Forumu gospodarskih komora Jadranskojonske makroregije, koja obuhvaća 40 gospodarskih komora dogovoreno je proširenje suradnje dviju komora koje je rezultiralo današnjim potpisivanjem Memoranduma o suradnji u Mostaru.

Šantić: Željeli smo proširiti suradnju

– Željeli smo proširiti tu suradnju kako bi tu trgovinsku razmjenu između FBiH odnosno BiH i Albanije pomakli s mrtve točke i krenuli intenzivnije u projekte prekogranične suradnje IPA, kazao je predsjednik GK FBiH dr Marko Šantić.

Trgovinska razmjena BiH i Albanije je simbolična, iznosi 50-tak milijuna maraka na godišnjoj razini. Šantić smatra, kako s obzirom na taj podatak prostora za suradnju ima posebno u turizmu.

-Do sada smo radili projekte s Crnom Gorom i Hrvatskom u trilaterali, ali nema nikakvog razloga da taj proces ne otvorimo i s Albanijom. Albanija i BiH infrastrukturno su loše povezani i ovim sporazumom dajemo poruku vladajućim strukturama i Albanije i BiH da se krene k približavanju i u tom prometnom smislu. Jadransko jonski koridor

je aktuelan on povezuje Hrvatsku, BiH, Crnu Goru i Albaniju, uskoro bi trebala se nastaviti njegova i izgradnja prema jugu i to će biti prilika za proširenje suradnje, kazao je Šantić.

Steri: Albanski poduzetnici stižu na Mostarski sajam

Predsjednik industrijsko gospodarske komore Albanije iz Drača Albani Steri kazao je kako je potrebno uložiti više truda u umrežavanju gospodarskih komora Jadransko-jonske regije, uključujući i gospodarske komore Albanije i FBiH.

-Nadamo se kako će ovaj memorandum pomoći u poboljšanju trgovinske razmjene i proširenju suradnje u oblasti turizma i drugih industrijskih grana između naše dvije zemlje. Zajednički nam je cilj ulazak u EU i sve naše aktivnosti će biti usmjerene ka tom cilju zemlje, kazao je Steri.

Dodao je kako će se danas potpisani Memorandum o suradnji između dviju komora početi ostvarivati već na sljedećem Sajmu gospodarstva u Mostaru na kojem će se predstaviti albanski poduzetnici.

Ministar trgovine FBiH Zlatan Vujanović kazao je kako Federalna vlada vodi računa o komorskom sustavu, te kako podržava aktivnosti GK FBiH. Podsjetio je kako je Albanija kao i BiH članica CEFTA-e, što omogućuje proširenje suradnje između dviju zemalja

-Interes nam je imati što veću interakciju ljudi roba između dvije države. Vjerujem kako će nakon potpisivanja ovog Memoranduma uslijediti konkretna suradnja, kazao je Vujanović.

Dodao je kako je izbor Šantića za prvog dopredsjednika Foruma gospodarskih komora Jadransko-jonske makroregije veliko priznanje i njemu i BiH.

Centar za maslinarstvo vrijedan 1.800 000 eura

Predsjednik Gospodarske komore FBiH dr. Marko Šantić informirao je novinare kako je GK FBiH nedavno dobila projekt Centar za maslinarstvo s Gradom Mostarom kroz predpristupne IPA fondove EU, vrijedan 1.800 000 eura, koji će biti realiziran u naredna 24 mjeseca.

-Kad nam se nisu otvorili pristupni, evo prilike da se bar istreniramo na ovim predpristupnim fondovima IPA prekogranične suradnje. I o tome smo razgovarali Albanija i BiH u Grčkoj, kazao je Šantić.

Pripremila: Josipa Topić

Potpisan Memorandum o razumjevanju između Privredne komore FBiH, turskog IZFAS-a i sajma Energa

Privredna/Gospodarska Komora F BiH potpisala je Memorandum o razumjevanju i poslovnoj saradnji između sakompanijom Fair Services (IZFAS) iz Izmira, jednim od najvećih organizatora sajmova u Turskoj, te barter ugovora IZFAS-a sa sajmom Energa iz Bosne i Hercegovine.

Potpisnici Memoranduma i barter ugovora su predsjednik Privredne komore FBiH Mirsad Jašarspahić, u ime projekta Energa, predsjednik uprave Tuzlanskog sajma Zlatko Alidžanović te u ime IZFAS-a zamjenik generalnog direktora Onur Fatih Gokcedag.

Predsjednik Privredne komore FBiH je naglasio da je komora partner mnogim specijalističkim sajmovima u zemlji i inostranstvu, među kojima je i sajam Energa.

- „Cilj je povezati naše specijalističke sajmove s nekim od najvećih u regiji te mislimo da je ovo dobar put, način kako se domaći sajmovi mogu održati i jačati putem barter ugovora, ustupanjem prostora na bazi reciprociteta“ – kazao je predsjednik Privredne komore FBiH.

Prije nekoliko sedmica sajam Energa se u saradnji sa Privrednom komorom FBiH, predstavio na sajmu MINEX, koji je održan u Izmiru u organizaciji IZFAS a.

Tada je i dogovorena posjeta Bosni i Hercegovini radi nastavka ranije započete saradnje s ciljem uključenja i drugih specijalističkih sajmova u Bosni i Hercegovini u aktivnosti IZFASa .

„Dogovoreno je da se u buduće za sve sajamske aktivnosti koje organizira IZFAS, Privrednoj komori Federacije BiH besplatno na raspolaganje stavlja sajmski prostor od cca 20m2 uz mogućnost dodatnog zakupa po povoljnim uvjetima“ istakao je Jašarspahić.

Ovom prilikom su barter ugovor potpisali predstavnici

organizatora sajmova IZFAS i Energa isključivo zbog sajma MINEX koji je vodeći turski sajam industrije, energije i rudarstva.

Predsjednik uprave Tuzlanskog sajma Zlatko Alidžanović je u ime projekta Energa kazao da današnje potpisivanje barter ugovora sa turskim sajmom IZFAS predstavlja nastavak uspješne saradnje sajamskog projekta Energa i specijaliziranog sajma MINEX, u organizaciji turskog IZFAS-a.

- „Prije dvadasetak dana smo u posjeti Turskoj imali vrlo uspješan nastup bosanskih firmi, po prethodnom barter ugovoru, baziranom također na reciprocitetu, što daje sjajne prilike domaćim privrednim subjektima iz sektora energetike za kvalitetan nastup ne samo na turskom već i azijskom i svjetskom tržištu, budući da je turski sajam MINEX jedan od najvećih sajmova te vrste u svijetu“ - rekao je Alidžanović.

„Nakon šest uspješnih godina razvijanja projekta Energa u Tuzli, projekta je praktično preseljen u Sarajevo gdje se održava svakog juna u dvorani Skenderija“, podsjetio je Alidžanović.

Potpisnik Memoranduma u ime turskog IZFAS-a Onur Fatih Gokcedag naglasio je značaj bosanskohercegovačkog tržišta za Tursku te dodao da su privrednici dviju zemalja postavili sebi za cilj, a to je - ostvariti međudržavnu razmjenu od milijardu dolara.

U tom kontekstu su stavljeni na raspolaganje svi resursi, od komorskih sistema do privatnih kompanija ponaosob.

- „Nadamo se da će naše dvije kompanije realizacijom danas potpisanog barter sporazuma, pod patronatom Privredne komore Federacije BiH, odraditi dobar posao“ – istakao je Onur Fatih Gokcedag.

Pripremio: Emir Pašić dipl.ecc.

Održana peta sjednica Upravnog odbora Privredne/Gospodarske komore F BiH u Širokom Brijegu

Peta sjednica upravnog odbora P/G komore FBIH, održana je u srijedu 18.12.2019. u sali za sastanke hotela „Park“ u Širokom Brijegu.

Na dnevnom redu sjednice našli su se izvještaj o realizaciji zaključaka s prethodne sjednice, izvještaj o materijalno-financijskom poslovanju komore za prvih jedanaest mjeseci 2019. godine, nacrt financijskog plana za 2020 godinu, te ostala pitanja iz nadležnosti upravnog odbora.

Članovi upravnog odbora su jednoglasno usvojili sve prijedloge, izražavajući zadovoljstvo radom komore, posebno u pogledu povećanja prihoda iz vlastitih aktivnosti. Upravni odbor je zaključio kako je potrebno još intenzivnije promovirati aktivnosti koje komora provodi i na taj način jačati image komore i stvarati pretpostavke za povećanje broja članova.

Pripremio: Željko Raguz dipl.ecc.

Memorandum o suradnji i razumijevanju između Mostarskog sajma i Zagrebačkog velesajma

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

U okviru proširenja poslovanja kao i već ostvarene suradnje sa sajamskim organizatorima u svijetu Zagrebački velesajam nastavlja razvijati odnose na međunarodnom planu.

Tim povodom potpisan je Memorandum o suradnji i razumijevanju između Mostarskog sajma i Zagrebačkog velesajma.

Memorandum su potpisali temeljem uzajamno iskazanog interesa za razvoj poslovne suradnje u području zajedničkog organiziranja međunarodnih sajamskih projekata i događanja, uvažavajući značaj sajamske industrije za gospodarski razvoj i rast nacionalnih ekonomija kao i ukupnih bilateralnih odnosa Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske.

Cilj je kreiranje zajedničke platforme za tržišno uspješnu međunarodnu prezentaciju snage i potencijala gospodarskih i društvenih djelatnosti obiju zemalja na osnovi načela jednakosti i obostrane koristi odlučili su uspostaviti poslovnu suradnju vezanu uz zajedničko organiziranje tematskih sajamskih projekata i događanja.

Memorandum su potpisali dr.sc. Dina Tomšić, direktorica Zagrebačkog velesajma i Delfina Bošnjak, direktorica Mostarskog sajma. Potpisivanju su prisustvovali doc. dr.sc. Marko Šantić, potpredsjednik Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine i Toni Biluš, izaslanik gradonačelnika Grada Zagreba i zamjenik pročelnice Gradskog ureda za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša Grada Zagreba.

Pripremila: Josipa Topić

Uspješno predstavljanje bh. firmi na međunarodnim poslovnim susretima „Match4Industry“ i sajmu SANTEK 2019 u Kodžaeliju, Turska

Na osmim po redu međunarodnim poslovnim susretima „Match4Industry“ koji se održavaju u okviru „SANTEK“ sajma industrije i tehnologije u Kodžaeliju (Turska) i ove godine uspješno se predstavilo više od 20 bh. privrednika iz 13 firmi metaloprerađivačkog, elektro-energetskog, građevinskog sektora, sektora plastike, te poslovnog konsaltinga. Susreti su održani 6. i 7. novembra 2019. god. u organizaciji agencije ABİGEM Istočna Marmara i Trgovinsko-industrijske komore Kodžaeli.

Međunarodni poslovni susreti organizirani su u okviru najveće svjetske mreže za poslovno povezivanje firmi – EEN (Evropska poduzetnička mreža), a bh delegaciju su predvodili Sarajevska regionalna razvojna agencija SERDA, članica EEN mreže u FBiH, Privredna/Gospodarska komora FBiH i Centar za razvoj odnosa BiH i Turske - BIGMEV.

Održano je preko 200 B2B sastanaka bh. firmi sa ino partnerima na kojima su se razmatrale mogućnosti poslovne saradnje, povezivanja i investiranja u proizvodno-prodajne kapacitete. Također, organizirane su i posjete proizvodnim pogonima fabrika Ford i Hyundai.

Bh. delegaciju je posjetila i konzulica BiH u Istanbulu, g-đa Rabija Mašić, koja je istaknula značaj povezivanja domaćih firmi sa Turskom i dala svoju podršku u daljem umrežavanju i konkretizaciji saradnje.

Predsjednik Industrijske komore Kodžaeli g-din Ayhan Zeytinoğlu je uručio priznanje SERDA-i za uspješnu ko-organizaciju poslovnih susreta firmi i njihovo ekonomsko povezivanje. Naime, SERDA je već tri godine zaredom ko-organizator „Match4Industry“ poslovnih

susreta, a do sada se uspješno predstavilo preko 70 bh. firmi na susretima i sajmu SANTEK.

Ovogodišnjim poslovnim susretima prisustvovalo je skoro 300 učesnika iz 20 zemalja, a na sajmu se predstavilo više od 350 firmi izlagača sa oko 40.000 posjetilaca.

Predstavica Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH obavila je niz bilateralnih sastanaka sa potencijalnim partnerima iz više zemalja, koji su iskazali različite interese da upravo posredstvom Komore ostvare nove kontakte u našoj zemlji ili unaprijede već postojeće vidove saradnje sa Komorom i njenim članicama.

Pripremila: Lejla Sadiković dipl.ing.maš.

Proizvođači namještaja iz Bosne i Hercegovine na 36.AMBIJENTI u Zagrebu

Klasteri „Namještaj i drvo BiH“ i „ Drvni klaster Hercegovina,, uz podršku i partnerstvo Privredne/Gospodarske komore FBiH sudjelovali su na 36. Ambijenti u Zagrebu (09-13.10.2019).

Ambijenta je jedan od najprepoznatljivih brendova Zagrebačkog Velesajma. Ovaj sajam se vidi kao platforma koja spaja dizajn, inovacije, proizvodnju, građenje, arhitekturu, stanovanje i sve bitne faktore u industriji.

Ove godine po prvi put na Ambijenti su predstavljene tematske cjeline: Ambijenta, Design zona, Građenje i opremanje, Trans bau, Horeca i Art fair Zagreb.

Delegaciju gospodarstvenika iz BiH predvodio je predsjednik Privredne/Gospodarske ove sajamske manifestacije.

Izlagачe iz Bosne i Hercegovine u izložbenom dijelu sajma posjetile su brojne delegacije, što je potvrda da su bh gospodarstvenici imali zapažen nastup na sajmu.

U 10 punih paviljona, na površini od 27.000 kvadrata na ovogodišnjoj Ambienti izlagale su 461 firma iz 28 zemalja svijeta.

Na 170 m2 predstavilo se 10 kompanija članica oba klastera Privredne/Gospodarske komore FBiH (Drvo i namještaj iz Sarajeva i Drvni klaster Hercegovine) i više nego očekivano izazvali pažnju posjetitelja i poslovnih partnera. Proizvodi koje su izložili su visokog kvaliteta sa konkurentnom cijenom. Predstavnici kompanija su pregovarali i sa velikim brojem veletrgovaca koji bi proizvode plasirali u zemlje okruženja, EU i šire.

Već spomenuto područje imena Design Zone prepoznali su i struka i javnost te imati priliku upoznati se sa dizajnerskim primjercima Artisan, Blue Tag, Dizz Concept, Nunc, „Mila &Milli, Prostorija, Regeneracija.

Uz Design Zone, iz sadržaja namještaja i unutarnjeg uređenja posebno treba izdvojiti i paviljone 5 i 8 na kojima su izlagali Drvni klasteri Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH, među renomiranim regionalnim i svjetskim tvrtkama poput Soleuxa, Fagusa, Wofi Leuchtена, Tepih centra, Kamina Hoyan, Tehno-doma, Tehnomonta, Drvone, Opreme A.L.T, Centra rasvjete, Habyja, Mihonovića, Arbolinea, Bokarta, Arbomaca (Holz-Her), Homateha, Hudeka te Drvni klasteri P/GKFBiH.

Dolazak inozemnih stručnjaka obilježio je bogat prateći program, predvođen stručnim skupom Ambijenta za arhitekte na kojem je nastupio nizozemski osnivač pokreta Trashpackers, Tijmen Sissing.

Treba izdvojiti i panel „Industrija namještaja“, produktenku „Proizvodnja namještaja“ - B2B dizajn platformu za stvaranje novih proizvoda i razgovore s profesionalcima iz svijeta dizajna.

Rasprava o stanju u drvnom sektoru je bio fokus panel diskusije na kojem su pored predstavnika resornih ministarstava, kompanija bili i predstavnici Udruženja pri HGK koji su se vrlo kritički osvrnuli na rad pojedinih državnih tijela.

U konstruktivnoj raspravi učestvovao je i predsjednik dr. Marko Šantić sa suradnicima i predstavnicima izlagača iz BiH, te je istaknuo da isti problem imamo i u Bosni i Hercegovini, kao i u Federaciji BiH, te da je Federalna komora već dostavila prijedlog kriterija za raspodjelu sirovina Vladi FBiH koji ista treba da razmotri kako bi se dao vjetar u leđa ovoj grani gospodarstva.

Osim zajedničkog izlagačkog štanda na Ambienti su se samostalno predstavile i kompanije ARTISAN, DIVAN I STILL. Kvalitet bh proizvoda u ovom sektoru je potvrđeni nagradom koju je dobio ARTISAN za dizajn po izboru novinara.

Pripremio: Dario Planinić dipl.ecc.

Delegacija P/G K FBiH uzela učešće na 19. Sajmu AGROKOS 2019 u Prištini

U Prištini je 23.10.2019.godine otvoren 19. Međunarodni sajam agrobiznisa, hrane, pića i gastronomije AGROKOS 2019.

Privredna delegacija Bosne i Hercegovine, u organizaciji Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH, je uz potporu Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i VTK BiH po četvrti put zaredom uzela učešće na ovom međunarodnom sajmu.

Ove godine na bh.štanđu svoje proizvode izlažu firme : Ovako Sarajevo, As Holding iz Jelaha, te Studen Holding iz Brčkog sa svojim brendovima Bimal i Agrogold.

U toku četverodnevog Sajma, lideri bh. prehrambene industrije su iskoristiti priliku da obnove poslovne veze, koje su otežane uvođenjem 100% taksu i uspostavljanjem viznog režima.

Pripremio: Emir Pašić dipl.ecc.

Zaključci radionice “Potencijal, interes i prepreke/izazovi za razvoj prosumersa u BiH”

U organizaciji Udruženja/Udruga za obnovljive izvore energije P/GK FBiH održana je jednodnevna radionica na temu „Potencijal, interes i prepreke/izazovi za razvoj prosumersa u BiH“.

Radionica je podržana od strane projekta „Povećanje učešće distribuiranih solarnih PV izvora u Bosni i Hercegovini“ koji implementira E3 Analytics uz podršku European Climate Foundations. Na radionici je učestvovalo preko 30 predstavnika elektroprivreda iz BiH, malih i srednjih preduzeća (MSP), investitora u PV sisteme te konsultantskih i razvojnih agencija. Predstavnici međunarodnih projekata (GIZ i USAID) su takođe uzeli aktivno učešće posebno na temu prijedloga normativnog regulisanja statusa prosumers-a, koji je razvila međuvladina radna grupa unutar projekta GIZ ProRE.

Nakon sagledavanja tematike potencijala, interesa i prepreka/izazova za razvoj solarnih PV izvora u BiH kao i diskusije o prijedlogu normativnog regulisanja statusa PV prosumersa (koji su obrazložili predstavnici GIZ ProRE) usvojeni su sljedeći zaključci:

1. Identifikovan je značajan potencijal (u insolaciji i raspoloživim krovnim prostorima) u BiH za razvoj distribuiranih solarnih PV panela.
2. Od strane potencijalnih investitora (posebno MSP-a) iskazan je značajan interes za investicije u solarne PV sisteme koji su namijenjeni samopotrošnji. Stalni trend pada cijena tehnologija PV je uslovio da su pomenute investicije ekonomski isplative i sa postojećim cijenama električne energije, posebno za MSP.

3. Sistematizovane su ključne tehničke, ekonomske i finansijske prepreke za razvoj solarnih PV sistema koje je potrebno uvažavati i rješavati prilikom izrade i usvajanja konačnih zakonskih i normativnih rješenja za PV prosumers. Posebno su istaknuti ekonomski izazovi (npr. opasnost od smanjenja prihoda distributivnih kompanija i unakrsnog subvencioniranja troškova mrežarine) i finansijski izazovi (npr. tretman PDV-a posebno za male prosumerse, koji nisu obveznici PDV-a).

4. Od strane učesnika radionice iskazana je svesrdna podrška razvoju solarnih PV sistema koji su namijenjeni samopotrošnji. Posebno je istaknut pozitivni efekat koji ugradnja PV sistema može imati na konkurentnost i poslovanje MSP-a.

5. Nakon rasprave oko prijedloga za tretman PV prosumers-a (PVP), koji je obrazložio predstavnik GIZ ProRE zaključeno je sljedeće:

- Podržava se razvoj PV sistema za vlastitu potrošnju, a posebno PV prosumers-a, kako rezidencijalnih tako i komercijalnih (u MSP).

- U skladu sa pozitivnom praksom EU (normiranom u tzv. Zimskom paketu) očekuje se da sve kategorije potrošača (domaćinstva, javne ustanove/preduzeća ikomercijalna/industrijska MSP-a) imaju jednak tretman prilikom izrade normative za regulisanje statusa PVP.

Pored toga očekuje se pojednostavljenje administrativnih procedura, odnosno sustava ishoda sada potrebnih odobrenja, licenci i dozvola za stjecanje statusa proizvođača iz PV te ukidanje nepotrebnih licenciranja, posebno za mikropostrojenja.

- Predlaže se da se pored mikropostrojenja (granične snage do 23/30 kW) status prosumers-a proširi i na veća postrojenja i da se u skladu sa tim poveća granična snaga. Obrazloženje za ovakav stav je da MSP-a, kod kojih razvoj solarnih PV sistema doprinosi smanjenju troškova, povećanju konkurentnosti i općenito unaprjeđenju poslovanja po snazi ne pripadaju kategoriji mikroproizvođača. Prilikom određivanja granične snage predlaže se da se rješenja usklade sa praksama iz okruženja (Hrvatska, Albanija) ili iz zemalja komparatora (Rumunija, Grčka, Bugarska).

Navedeni zaključci dostavljeni su Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, s očekivanjima da će biti od pomoći kod izrade NECP-a (Integrirani nacionalni energetske i klimatski plan), koju koordinira ovo Ministarstvo.

Pripremila: L.Sadiković

BiH i Srbija vjerovatno neće ispuniti ciljeve za 2020. godinu iz obnovljivih izvora

Bosna i Hercegovina i Srbija vjerovatno neće ispuniti ciljeve za obnovljive izvore energije 2020. godine, dok je situacija u Albaniji, Kosovu i Sjevernoj Makedoniji i dalje upitna, saopćio je Sekretarijat energetske zajednice EU.

Početkom novembra, Sekretarijat Energetske zajednice bio je domaćin tri uzastopna događaja o temi povećanja korištenja obnovljivih izvora i njihovoj integraciji na energetska tržišta, s ciljem unapređenja energetske tranzicije. Ostaje presudno pronalaženje pravih politika i mjera za povoljni okvir, jer su mnoge ugovorne strane zaostale u ispunjavanju svojih ciljeva za obnovljive izvore energije u 2020. godini.

Prema posljednjim statističkim podacima koje je Sekretarijat predstavio u Koordinacijskoj grupi za obnovljivu energiju, BiH, Srbija i Ukrajina vjerovatno neće ispuniti ciljeve za obnovljive izvore energije u 2020., dok situacija u Albaniji, Kosovu i sjevernoj Makedoniji ostaje upitna zbog utjecaja hidrologije, niskih ulaganja u obnovljive izvore ili povećanja potrošnje energije, stav je Sekretarijata.

Što se tiče cilja od 10% obnovljivih izvora energije u sektoru transporta, nijedna ugovorna strana neće ispuniti cilj, sa sadašnjim udjelom od 0% ili blizu njega. Kompletno ažuriranje statusa za svaku ugovornu stranu bit će dato u Godišnjem izvještaju o provedbi Sekretarijata za 2019. godine.

Prema Sekretarijatu, nedostatak pouzdanih statističkih podataka, posebno o biomasi koja se koristi za grijanje, prepoznat je kao glavno usko grlo za precizno praćenje napretka ugovornih strana, ali i za izradu pouzdanih prognoza za integrirane nacionalne planove za energiju i klimu (NECP) do 2030. godine.

Sastanak Koordinacione grupe okupio je učesnike koji su razmijenili stavove o tome kako graditi vjerodostojan i transparentan okvir kad je u pitanju energija iz obnovljivih resursa, uključujući uspješne aukcije.

Izvor: Balkan Green Energy News

Predsjednik PGKFBIH izabran za prvog potpredsjednika Foruma gospodarskih komora Jadransko Jonske regije

Na redovnoj i izvanrednoj skupštini AIC Foruma, koje su se održale 18. oktobra 2019. godine u Arti, Grčka, dogodile su se bitne promjene u statutu istoga, a izabrani su i novi potpredsjednici AIC Foruma.

Za prvog potpredsjednika AIC Foruma je izabran predsjednik Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH doc.dr.sc. Marko Šantić, dok je za drugog potpredsjednika izabran Panagiotis Tsichritzis, predsjednik grčke gospodarske komore Aetoloakarnania.

Predsjednik doc.dr.sc. Marko Šantić zahvalio se komorama osnivačima na odabiru za funkciju prvog potpredsjednika, kao i na tome što su uvidjeli potrebu da se i ostale komore članice Foruma aktivnije uključe u djelovanje rada Foruma kao i u donošenje odluka istog.

Istaknuo je važnost zajedničkog djelovanja gospodarskog, javnog i obrazovnog sektora na razini Jadransko jonske regije kao i njeno povezivanje sa drugim europskim makro-regijama, posebno za dunavskom regijom.

Sukladno tome, kao prvi korak na svojoj novoj funkciji, najavio je održavanje zajedničke konferencije jadransko jonske i dunavske makro regije, koja će se održati na 23.međunarodnom sajmu gospodarstva Mostar 2020., a na kojem će tim povodom sudjelovati sve zemlje Foruma jadransko jonskih gospodarskih komora.

Forum jadransko-jonskih gospodarskih komora, okuplja više od 40 gospodarskih komora iz osam

zemalja jadransko-jonske regije (Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Grčke, Hrvatske, Italije, Slovenije i Srbije), koje predstavljaju oko 1,8 milijuna tvrtki.

Skuštine AIC Foruma su održane nakon 11. kongresa ženskog poduzetništva jadransko-jonskog područja, koji se od 16. do 18. listopada održavao u grčkoj Arti, a koji je Forum jadransko-jonskih gospodarskih komora organizirao u suradnji sa Županijskom komorom Split, Gospodarskom komorom Arta i Sveučilištem Ioannina.

Adriatic Wood Days konferencije u Dubrovniku.

Završeno je peto izdanje Adriatic Wood Days konferencije u Dubrovniku. 160 sudionika iz Hrvatske, regije i inozemstva sudjelovalo je u bogatom programu u kongresnom centru hotela Sheraton. Konferencija je započela u nedjelju 01.12.2019.g. studijskom posjetom mediteranskim šumama u Konavlima, a nastavilo se u ponedjeljak i utorak 02.-3.12.2019.g. razmjenom iskustva, znanja i sektorskih inovacija kroz raznolike panel rasprave, prezentacije, radionice i diskusije. Sudionici su raspravili brojne aktualne sektorske teme. Osim predstavnika sektora iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i regije, skupu je nazočilo i 30-ak predstavnika europske asocijacije za bioenergiju Bioenergy Europe i EPC-a (European Pellet Council) te isto toliko predstavnika europske ROSEWOOD mreže. Jedan od uvodničara ovogodišnjih AWD bio je i predsjednik Komore doc.dr.sc. Marko Šantić koji je tom prigodom istaknuo: "Krajnji ciljevi inovacija jesu poboljšanje poslovanja, povećanje prihoda, bolja konkurentnost i održivosti te smanjenje troškova, a inovacijske aktivnosti su ključni pokretači cjelokupnoga gospodarskog razvoja. Inovativnost u drvnom sektoru te inovacija kao njezin rezultat vezani su za mnogobrojne čimbenike. Ulaganja u novu opremu i tehnologije sama po sebi nisu dostatna ukoliko izostane inoviranje postojeće i stvaranje nove proizvodnje koja će nastojati dosegnuti izvrsnost i tako postati globalno konkurentna. Jedna od osnovnih sastavnica europskih integracija jeste regionalna suradnja te je kao takva postala strateška poluga gospodarske stabilnosti Europe. Države potpisnice procesa stabilizacije i pridruživanja preuzele su obvezu regionalne suradnje kroz razne procese, strategije inicijative i vijeća (SEEC, EUSAIR, AII, EUSDR, RCC). Pretpristupni fondovi prekogranične suradnje, na koje ove zemlje mogu aplicirati, dobar su trening i priprema za strukturne i investicijske fondove koji će im biti na raspolaganju ukoliko se pridruže velikoj obitelji Europske unije. Stoga su ADRIATIC WOOD DAYS idealna prigoda i zemljama kao što je Bosna i Hercegovina, saznati novosti iz ove branše, nastojati se kvalitetno umrežiti, a s ovim i poboljšati povlačenje raspoloživih sredstava pretpristupnih fondova prekogranične suradnje u kvantitativnom i kvalitativnom smislu."

Sudionici su raspravili brojne aktualne sektorske teme kao što su: Bioenergija i budućnost, Drvo kao materijal „zele- ne“ budućnosti, Mediteranske šume i izazovi teKlasteri i regionalni razvoj i druge.

Dobra vijest nedavno je stigla iz Europske investicijske banke koja je najavila obustavu financiranja projekata vezanih uz fosilna goriva od kraja 2021. godine, a na sektoru bioenergije je da dokaže kako je upravo drvo rješenje za dekarbonizaciju Europe. Pelet se, za razliku od promjenjivih obnovljivih rješenja, ne oslanja na solarnu energiju ili vjetar pa samim time ne ovisi o vremenskim prilikama. Dobar je pokazatelj i kako se u EU u 2018. godini proizvelo 17. mil. tona peleta što je porast od 10% u odnosu na godinu prije. Situaciju su komentirali i europski čelnici za bioenergiju iz Bioenergy Europe i Europskog vijeća za pelet. Jean-Marc Jossart, generalni tajnik Bioenergy Europe-a, naglasak je stavio na potrebne napore kako bi se energija iz drva prestala portretirati lošom u određenim nevladinim organizacijama, ali i medijima. Zaključak je kako treba aktivno raditi na kampanji popularizacije biomase, ali i koristiti snažne

argumente protiv neutemeljenih napada na sektor.

Jedna od tema bila je i gradnja drvom, koja zadnjih godina postaje sve popularnija. S obzirom na to da drvo ima puno manji ugljični otisak od uobičajenih materijala u gradnji kao što su, primjerice, beton i čelik, sve se više projekatana odlučuje upravo za drvo. Višnja Koščak, projekt menadžerica iz austrijskog Holzcluster Steiermark predstavila je nove trendove po pitanju drvne gradnje u Austriji gdje šumarstvo zapošljava čak 300.000 ljudi. Tako Austrijanci iznimno paze na svoje šume, a Koščak je istaknula kako zbog toga „svakih 40 sekundi poraste dovoljno drva za izgradnju jedne kuće.“

Jedan od glavnih razloga zašto je Adriatic Wood Days konferencija smještena upravo u Dubrovniku je osvješćivanje javnosti o neiskorištenim potencijalima mediteranskih šuma. Gospodarenje šumama na specifičnom jadranskom kršu i otocima je tema o kojoj treba govoriti jer je riječ o šumama koje, iako nisu bogate drvnom zalihom, imaju neizmjernu važnost u sprečavanju erozije zemljišta i doprinosu bioraznolikosti cijelom ekosustavu. Mediteranske eko-regije su jedne od najugroženijih na planeti i mnoge od njih su pretrpjele strašnu degradaciju sječom, ispašom, uvozom egzotičnih vrsta, ali i urbanizacijom i ratarstvom, a neumljiv problem su i požari u ljetnoj sezoni.

U sklopu radne grupe Klasteri i regionalni razvoj (Strategija za dunavsku regiju) pokrenuta je inicijativa za izradu strategije za jačanje uloge klastera u dunavskoj regiji. Bez obzira na dosadašnje rezultate, akteri regionalnog razvoja još uvijek nisu iskoristili puni potencijal klastera u svrhu reindustrijalizacije regija. Strategijom bi se trebalo dati odgovore na izazove koji su zajednički klasterima u ovoj regiji, a tiču se pitanja financiranja te uključivanja klastera u strateška planiranja regionalnog razvoja. Objava strategije je planirana za listopad 2020. na godišnjem forumu Strategije za dunavsku regiju. Dodajmo još i da su sudionici istaknuli nedostatak konzistentnih nacionalnih klusterskih politika te je istaknut interes za umrežavanje na međuregionalnoj i međusektorskoj razini.

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Ministarstvo privrede
Kantona Sarajevo

Privredna/Gospodarska Komora FBiH, u partnerstvu sa konsultantskom kompanijom Westport Consulting d.o.o. Sarajevo, uz podršku Ministarstva privrede KS, najavljuje projekat:

„Razvoj malih i srednjih preduzeća kroz unapređenje kapaciteta za strateško pozicioniranje i marketing proizvoda na stranim tržištima”

Osnovni cilj projekta je da se kroz unaprijeđenje znanja, vještina i kapaciteta postojećih malih i srednjih preduzeća, te osiguravanje stručne podrške, potpomogne razvoj prodajnih, marketinških i izvoznih kapaciteta malih i srednjih preduzeća i integriira koncept održivog poslovanja, što bi u konačnici rezultovalo jačanjem privrede i smanjenjem nezaposlenosti mladih u Kantonu Sarajevo.

Glavne aktivnosti projekta su program obuke za poboljšanje izvoznih, marketinških i prodajnih kapaciteta za 30 uposlenika iz 10 malih i srednjih preduzeća iz metalne, drvne, tekstilne i automobilske industrije i razvoj priručnika za mala i srednja preduzeća iz oblasti istraživanja tržišta, strateškog marketinga, marketinga i brendiranja proizvoda, izrade izvozne strategije, vještina prodaje i pregovora sa kupcima i koncepta održivog poslovanja. Navedene aktivnosti izvršiti će stručni i iskusni tim biznis konsultanata kompanije Westport Consulting.

Pored toga, ekspertski tim kompanije Westport Consulting će pružiti stručnu i poslovnu savjetodavnu podršku svim zainteresiranim MSP-ima tokom tromjesečnog perioda nakon provedbe programa obuke, kako bi podržao njihov rast izvoza i prihoda i dao im savjete za bolji marketing i plasman proizvoda na tržište.

Projekat će trajati 8 mjeseci i njegovom implementacijom će se razviti marketinški, prodajni i izvozni kapaciteti 10 malih i srednjih preduzeća, unaprijediti znanja i vještine 30 uposlenika malih i srednjih preduzeća, od čega je očekivano minimalno učešće 10 mladih uposlenika starosne dobi do 35 godina, te će se osigurati dugoročna podrška razvoju i rastu malih i srednjih preduzeća u Kantonu Sarajevo.

Program obuke će se provoditi u prostorijama Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH.

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

*Neka Vam Nova 2020.godina
bude ispunjena srećom
i uspjesima!*

